

EESTI SÜSTEEMIINSENERIDE SELTSI KUTSE ANDMISE KORD tööstusautomaatikainseneri kutsetele

1 ÜLDOSA

1.1 Kutse andmise kord (edaspidi kord) reguleerib järgmiste kutsete andmise korraldamist:

- 1) Diplomeeritud tööstusautomaatikainsener, tase 7
- 2) Volitatud tööstusautomaatikainsener, tase 8

1.2 Iga kutse kompetentsusnõuded on kehtestatud kutsestandardis. Kompetentsuse hindamise positiivse tulemusena väljastatakse kutsetunnistus.

1.3 Kutse taotlemine ja tõendamine, sh taastõendamine, on taotlejale tasuline (vastavalt kutseeaduse § 17 lõikele 2), tasu suuruse kalkuleerib kutse andja ja kinnitab Tehnika, Tootmise ja Töötlemise Kutsenõukogu (edaspidi kutsenõukogu).

1.4 Korra ja selle muudatused kinnitab kutsenõukogu ning need jõustuvad kutsenõukogu koosolekule järgneval kutse andmise väljakuulutamisel (v.a kutsekomisjoni koosseisu muudatused, mis jõustuvad kutsenõukogu otsuse tegemise hetkest).

2 KUTSE TAOTLEMISE JA TAASTÕENDAMISE EELTINGIMUSED JA ESITATAVAD DOKUMENDID

2.1 Kutse taotlemise eeltingimused:

2.1.1 Diplomeeritud tööstusautomaatikainseneri kutse, tase 7 taotlemise eeltingimused on:

- a) erialane magistrikraad, vahetult taotlemisele eelnev 4 aastane erialane töökogemus või
- b) erialane bakalaureusekraad või rakenduskõrgharidus, vahetult taotlemisele eelnev 5 aastane erialane töökogemus, erialase täiendõppe läbimine vähemalt 70 TP mahus viimase 5 aasta jooksul, mida tõendatakse täiendõppe arvestussüsteemi kohaselt koostatud dokumentidega või
- c) taotlejal on taotletavast erialast erineva eriala magistrikraadi diplom, mis tõendab, et diplomeeritud tööstusautomaatikainseneri kutsestandardi kompetentsusnõuete (B-osa) jaoks vajalike teadmiste tõendamiseks on kokku saadud ainepunkte vähemalt 80 EAP ulatuses ning vahetult taotlemisele eelnev 4 aastane erialane töökogemus või
- d) taotlejal on taotletavast erialast erineva eriala magistrikraadi diplom, vähemalt 10 aastane taotletava erialane töökogemus ning ta on viimase 5 aasta jooksul läbinud erialast täiendõpet vähemalt 120 TP mahus diplomeeritud tööstusautomaatikainseneri kutsestandardi kompetentsusnõuete (B-osa) jaoks vajalike teadmiste tõendamiseks.

2.1.2 Volitatud tööstusautomaatikainseneri kutse, tase 8 taotlemise eeltingimused on:

- a) diplomeeritud tööstusautomaatikainseneri kutse, mida tõestatakse kutsetunnistusega;
- b) taotlemisele eelnev 4 aastane erialane töökogemus (loetakse alates diplomeeritud tööstusautomaatikainsener, tase 7 kutse saamisest);
- c) täiendõppe läbimine vähemalt 70 TP mahus viimase 5 aasta jooksul, mida tõendatakse täiendõppe arvestussüsteemi (vt lisa 1) kohaselt koostatud dokumentidega.

2.2 Kutse taotlemiseks ja taastõendamisel esitatavad dokumendid:

- a) vormikohane sooviavaldus (leitav kutse andja kodulehel) koos lisadega, mis sisaldavad andmeid hariduse, töökogemuse (vormikohase tööalase tegevuse kirjeldusega) ja täiendõppe kohta ning taotletava kutse nimetuse;
- b) isikut tõendava dokumendi koopia (pass, ID kaart);
- c) välisriigi kutsetunnistuse olemasolu korral selle koopia;

- d) haridust ja täiendkoolituste läbimist tõendavate dokumentide koopiad;
- e) maksekorraldus või muu kinnitus kutse andmisega seotud kulude tasumise kohta.

2.3 Kutse taastõendamise eeltingimused:

2.3.1 Tööstusautomaatikainseneride kutsete taastõendamise eeltingimused on:

- a) vastava pädevusega tööstusautomaatikainseneri kutsekvalifikatsioon, mida tõendatakse kehtiva kutsetunnistusega;
- b) vähemalt 2 aastane iseseisva inseneritöö või teadus- ja arendustegevuse kogemus viimase viie aasta jooksul erialal, kus kutset soovitakse taastõendada;
- c) täiendõppe läbimine vähemalt 70 TP mahus viimase 5 aasta jooksul, mida tõendatakse täiendõppe arvestussüsteemi (vt lisa 1) kohaselt koostatud dokumentidega.

2.4 Kutse andjal on õigus nõuda taotlejalt täiendavaid eeltingimusi tõendavaid dokumente ja kutsuda taotleja täiendavale vestlusele. Kutse andja informeerib taotlejat täiendavate dokumentide vajadusest eraldi.

2.5 Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamine

Kutsekomisjon võib kutse andmise eeltingimustele vastavuse arvestamisel ja kompetentside hindamisel rakendada varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise (VÕTA) põhimõtteid.

2.6 Kõik kutse taotlemiseks vajalikud dokumendivormid ning nõuded dokumentidele on leitavad kutse andja veebilehel www.esis.org.ee.

2.7 Taotlemise dokumente menetletakse haldusmenetluse seaduse sätetele vastavalt, arvestades korrast tulenevaid täpsustavaid tingimusi.

3. TAOTLEJA KOMPETENTSUSE HINDAMINE

3.1 Kutsete Diplomeeritud tööstusautomaatikainsener, tase 7 ja Volitatud tööstusautomaatikainsener, tase 8 kompetentsuse hindamise meetodid kutse esmataotlemisel ja taastõendamisel:

- a) esmalt hindamine taotlusankeedi põhjal menetlusse võtmise otsustamiseks;
- b) erialase töö ja täiendusõppe hindamine esitatud tõendite/dokumentide põhjal;
- c) hindamiskomisjoni kuuluvate retsensendi/retsensentide arvamuste põhjal;
- d) vajadusel taotleja küsitlemine/intervjuu taotleja töökogemuste täpsustamiseks ning teadmiste ja arusaamade väljaselgitamiseks.

3.2 Hindamiskomisjoni koosseisu kuuluvad retsensendid analüüsivad taotleja esitatud tõendusdokumentide alusel taotleja hariduse, töökogemuse ja täiendõppe vastavust kutsestandardile ning esitavad kutsekomisjonile oma põhjendatud arvamuse taotlejale kutse andmise/mitteandmise kohta.

4 KUTSE ANDMISE VÄLJAKUULUTAMINE

4.1 Kutse andja kuulutab kutse andmise välja vastavalt taotlejate arvule, kuid vähemalt 2 korda aastas.

4.2 Kutse andja avalikustab oma kodulehel (www.esis.org.ee) ajakohase teabe:

- 1) avalduste ja dokumentide vastuvõtu koha ja tähtajad ning esitamise viisid,
- 2) hindamiste toimumise ajad,
- 3) kutsekomisjoni istungite toimumise ajad,
- 4) tasu suuruse kutse andmisega seotud kulude katteks,
- 5) muu kutse andmise korraldust ning tingimusi puudutav teave.

5 KUTSE ANDMISE OTSUSTAMINE JA KUTSETUNNISTUSE VÄLJASTAMINE

5.1 Kutsekomisjon teeb kutse andmise või mitteandmise otsuse hindamistulemuste põhjal iga taotleja kohta eraldi. Vajadusel kutsutakse taotleja täiendavale vestlusele.

5.2 Kutse andja teatab otsusest taotlejale. Kutse mitteandmise otsust põhjendatakse kirjalikult.

5.3 Taotlejal on õigus esitada kaebus hindamisprotsessi kohta kutsekomisjonile.

5.4 Taotlejal on õigus vaidlustada kutsekomisjoni otsus kutset taotlevale isikule kutse andmise või andmata jätmise kohta haldusmenetluse seaduses sätestatud tingimustel ja korras vaide esitamisega kutse andjale või kaebusega halduskohtusse halduskohtumenetluse seaduse alusel.

5.5 Taotlejal on õigus kutsekomisjoni vaideotsus edasi kaevata halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras halduskohtusse.

5.6 Kutse andja sisestab kutse taotleja ees- ja perekonnanime ning isikukoodi, selle puudumisel sünniaja, kutsetunnistuse väljaandja, antud kutse ja kutsetaseme ning kehtivusaja alguse ja lõpu kutseregistrisse 10 tööpäeva jooksul, arvates kutseregistrisse kande tegemise aluseks oleva otsuse tegemisest. Trükitud kutsetunnistused väljastab kutse andjale Kutsekoda.

5.7 Paberkandjal kutsetunnistuse väljastab kutse saanud isikule tema taotlusel kutse andja. Kutse andja väljastab kutsetunnistuse 30 päeva jooksul pärast kutse andmise otsuse vastuvõtmist. Kui hindamis või kutsekomisjoni poolt avastatakse puudused taotluses, siis antakse taotlejale võimalus täiendada oma taotlust 7 päeva jooksul.

5.8 Kutse andjal on kutsekomisjoni ettepanekul õigus tunnistada kutsetunnistus kehtetuks, kui:

- 1) kutsetunnistus on saadud pettuse teel;
- 2) kutsetunnistus on välja antud võltsitud või valeandmeid sisaldava dokumendi alusel;
- 3) kutset omava isiku tegevus ei vasta kutsestandardiga sätestatud normidele.

5.9 Kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel peab kutsekomisjon andma isikule võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamuse ja vastuväited. Kutsekomisjon võib kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel tugineda kolmandate isikute (nt aukohus) seisukohtadele.

5.10 Kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel kustutatakse see kutseregistrist ning kutse andja teatab otsusest asjaomasele isikule tähtkirjaga ja avaldab sellekohase kuulutuse Ametlikes Teadaannetes (<http://www.ametlikudteadaanded.ee/>).

5.11 Kutsetunnistuse omanik võib taotleda kutsetunnistuse duplikaadi väljaandmist kutse andjalt.

6 KUTSETUNNISTUSE KEHTIVUSAEG

Kutsetunnistuse kehtivusaja alguse otsustab kutsekomisjon.

Diplomeeritud tööstusautomaatikainseneri kutsetunnistus kehtib 7 aastat.

Volitatud tööstusautomaatikainsener kutsetunnistus kehtib 7 aastat.

6.1 Kutsekomisjonil on põhjendatud juhtudel õigus anda lühema kehtivusajaga kutsetunnistusi. Seejuures võib kutsekomisjon anda taotlejale tähtaja kutsestandardis kehtestatud erialase kompetentsi täiendamiseks.

7 KUTSEKOMISJON

7.1 Kutse andja moodustab kutse andmise erapooletuse tagamiseks kutsekomisjoni. Kutsekomisjoni volitused kehtivad kutse andja kutse andmise õiguse kehtivuse lõppemiseni. Kutsekomisjon töötab välja kutsekomisjoni töökorra. Kutsekomisjon lähtub oma töös kutseadusest, kutse andmise korrast ja kutsekomisjoni töökorrast, kutsestandardist jm. kutse andja kehtestatud juhenditest. Kutsekomisjoni tööd korraldab kutse andja.

7.2 Kutsekomisjoni koosseis

Kutsekomisjoni koosseisu kuuluvad:

1) Tööandjad

Raul Borkmann - ÅF-Automaatika OÜ

Harri Koppelmaa - Saksa Automaatika OÜ

2) Töötajad/spetsialistid

Jürgo Preden - Thinnect OÜ

Anti Kaul - Kaul Projekt OÜ

3) Koolitajad

Andres Rähni - Tallinna Tehnikaülikool

4) Erialaliidu esindaja

Vitali Vansovits - Eesti Süsteemiinseneride Selts

7.3 Nõuded kutsekomisjoni liikmetele

1) Kutsekomisjoni liige peab omama ülevaadet kutsesüsteemist.

2) Kutsekomisjoni liige peab omama ülevaadet inseneeria kutsealast, automaatikainseneri kutsetest ja tööstusautomaatika eripärast.

3) Kutsekomisjoni liige peab tegutsema erapooletult.

8 HINDAMISKOMISJON

8.1 Kutsekomisjon moodustab kutse taotleja kompetentsuse hindamiseks hindamiskomisjon(id). Hindamiskomisjon koosneb vähemalt kolmest liikmest. Hindamiskomisjoni(de) liikmete kompetentsus peab kogumis vastama järgmistele nõuetele:

1) kutsealane kompetentsus,

2) kutsesüsteemialane kompetentsus,

3) hindamisalane kompetentsus,

8.2 Hindamiskomisjoni liikmed peavad olema sobivate isikuomaduste ja hoiakutega ning tegutsema erapooletult.

8.3 Nõutud kompetentsusi esindavad hindamiskomisjonis:

1) üks kutsekomisjoni liige ja

2) volitatud inseneri kutse taotluse puhul kaks vähemalt automaatika valdkonna volitatud inseneri või euroinseneri kutse kvalifikatsiooniga retsensenti või

3) diplomeeritud inseneri kutse taotluse puhul üks vähemalt automaatika valdkonna diplomeeritud inseneri kutse kvalifikatsiooniga retsensent ja üks ekspert/spetsialist.

9 KUTSE ANDMISE DOKUMENTEERIMINE JA DOKUMENTIDE SÄILITAMINE

Kutse andja dokumenteerib kutse andmisega seotud tegevuse Kutsekoja välja töötatud dokumendivormide järgi ja määratud ulatuses ning dokumente säilitatakse Kutsekoja kinnitatud dokumentide säilitamise korrast sätestatud aja jooksul, kui õigusaktides ei ole tähtaegu sätestatud.

INSENERI TÄIENDÕPPE ARVESTUS

1. Täiendõppe sisu

Pidev erialane täiendõpe, mille ingliskeelne vaste on “continuous professional development” ja mis tähendab inseneri/spetsialisti oma initsiatiivil kavandatud ning korraldatud teadmiste, kogemuste ja oskuste täiendamist kutse- ja erialaga seotud ülesannete paremaks täitmiseks kogu automaatikainseneri karjääri jooksul. See hõlmab nii tehnilist kui ka mittetehnilist ainetikku.

Täiendõppe koolituse ja individuaalse õppe kaudu on:

- loengute kuulamine (sh. kõrgkoolide kinnitatud õppekavades olevate ainete ja täiendõppe õppekavade läbimine, 1 EAP = 26 akadeemilist tundi e. täiendõppe punkti)
- osalemine seminaridel ja praktilistel õppustel (sh. koolitusfirmade läbiviidavate täiendkursuste läbimine)
- erialapublikatsioonid (õpikud, artiklid), osalemine teadus- ja praktilise kallakuga konverentsidel,
- ettekanne konverentsil, seminaril, kursusel
- üliõpilaste koolitamine või inseneride väljaõppe juhendamine
- töö standarditega ja erialase kirjandusega

2. Täiendõppe hindamine

Arvestussüsteemi keskne näitaja on inseneri/spetsialisti ühe akadeemilise tunni pikkuse, küsimust analüüsiva ja üldistava ettekande kuulamine, mis käsitleb aktuaalseid või perspektiivseid küsimusi. Sellele vastab üks täiendõppe punkt – 1 TP. Et arvesse võtta koolituse väärtust lektori kvalifikatsioonist, loengu sisust ja õppuse kestvusest tulenevalt, arvutatakse õppuse või selle üksiku osa eest saadav täiendõppepunktide väärtus kolme teguri korrutisena:

$$TP = LK * \tilde{O}S * h ,$$

kus TP – täiendõppe punkt

LK – lektori kvalifikatsioon:

1.2 – ülikooli või kõrgkooli professor

1.0 – ülikooli või kõrgkooli õppejõud (v.a prof.), Eesti volitatud inseneri kutsega spetsialist

0.8 – diplomeeritud insener/spetsialist

0.7 – insener/spetsialist

$\tilde{O}S$ – õppuse sisu:

0.9 ... 1.1 – aktuaalsete või perspektiivsete meetodite sisu selgitamine, projektijuhtimise meetodite selgitamine, erialase tegevuse erinevate aspektide praktilise kogemuse üldistamine

0.7 ... 0.9 – meetodite üldpõhimõtete selgitamine, projektijuhtimise ja erialase tegevuse praktilise kogemuse esitamine

0.3 ... 0.7 – toote tutvustus, ettevõtte erialaseminar jms.

h – õppuse kestus akadeemilistes tundides

Ettekande ettevalmistamise ja esitamise eest arvestatakse lektorile täiendõppe punkte väärtuses, mis võrdub kuulajatele antava täiendõppe punktide kolmekordse väärtusega.

Vähemalt 75% koolitusel saadud punktide mahust ja punktide kogumahust peab olema omandatud erialal või siduserialal, millel kutset või selle pikendamist taotletakse.